

Informe estadístic: La població estrangera a la comarca de l'Alt Empordà

Desembre de 2014

**Consell Comarcal
de l'Alt Empordà**

Índex

1. Introducció.....	3
2. Metodologia.....	3
3. L'informe en un minut.....	5
4. La població estrangera a Catalunya.....	6
5. La població estrangera a l'Alt Empordà.....	7
6. L'impacte de la crisi sobre la població estrangera.....	16
7. Conclusions.....	18

1. Introducció

L'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal de l'Alt Empordà elabora anualment l'informe de dades estadístiques de la població estrangera a la comarca. Aquest informe és un instrument per conèixer millor les característiques del fenomen migratori a la comarca i la seva evolució en els darrers anys.

El fenomen migratori és un dels fets socioeconòmics globals que durant la primera dècada del segle XXI ha provocat un canvi significatiu en la realitat social del país i també de la comarca de l'Alt Empordà. Malgrat que aquest no és un fet nou a la comarca, ja que en períodes anteriors també es varen registrar creixements poblacionals provocats per migracions interiors, el creixement de població actual té algunes particularitats que el diferencien dels anteriors. Tal i com indiquen les dades aquest està caracteritzat per l'arribada d'un contingent de població molt nombrós d'una àmplia diversitat d'origens culturals, en un breu període temporal.

La transformació demogràfica que ha viscut la comarca durant els darrers anys està tenint i tindrà impacte sobre la seva realitat social i econòmica. Aquest fet també requereix d'una adaptació de l'actuació de les administracions públiques i altres institucions i organitzacions que planifiquen estratègicament el territori i presten recursos i serveis, que incorpori la perspectiva i el treball des de la proximitat, la transversalitat i la correcta gestió de la diversitat cultural.

Aquest informe pretén ser una eina adreçada als diferents agents que operen en el territori i té com a objectiu principal oferir una visió panoràmica sobre l'evolució del fenomen migratori a la comarca que ajudi a articular les polítiques públiques i actuacions adreçades al conjunt de la població altempordanesa.

L'estudi està organitzat en 6 apartats. En un primer, es presenta la metodologia de treball que s'ha fet servir per a la seva elaboració. A continuació, es pot trobar un resum dels principals indicadors demogràfics sobre la població estrangera a la comarca. El tercer i el quart apartats, recullen les principals dades demogràfiques de Catalunya i l'Alt Empordà, mostrant la seva evolució des de l'any 2000. El cinquè apartat fa una aproximació a l'impacte de la crisi sobre la població d'origen immigrant, que centra especialment la seva atenció en la relació del col·lectiu amb el mercat de treball altempordanès. Finalment, l'informe també ofereix un apartat de conclusions.

2. Metodologia

Aquest informe s'ha dut a terme a partir de dades del Padró d'habitants dels 68 municipis de la comarca a data 1 de gener de 2014. Per elaborar aquest mateix informe, s'han fet servir les dades de l'IDESCAT.

Per tal de mostrar l'evolució temporal de la població estrangera resident a la comarca, l'informe presenta dades concretes d'anys anteriors: 2000, 2005, 2010, 2013 i 2014. D'aquesta forma és possible dimensionar l'impacte sociodemogràfic que ha tingut per a la comarca l'evolució de la població estrangera durant els darrers anys. En aquest sentit la informació de l'any 2014 es presenta tot fent una comparativa amb els anys anteriors. Metodològicament, com a primer any de referència, s'ha pres l'any 2000 en què s'inicia un creixement significatiu de la població estrangera resident a la comarca. L'any 2005 facilita informació sobre l'evolució de la població a la comarca en un moment de fort creixement econòmic. Finalment, l'any 2010 ens aporta dades que mostren el punt d'inflexió que suposa la crisi econòmica i el seu impacte en el creixement de la població estrangera a la comarca i al conjunt del país.

Respecte a les dades comparatives que apareixen en aquest document referides a les variacions de població estrangera interanuals, cal fer les següents precisions:

1. Les dades de l'any 2005 incloïen 48 municipis, que representaven quasi el 97% de la població de la comarca.
2. Fins a l'any 2010 les dades que se sol·licitaven als ajuntaments eren les corresponents a 31 de desembre de l'any anterior. Des de l'any 2010 l'informe s'elabora amb dades corresponents a 1 de gener de l'any respectiu.
3. En els informes d'anys anteriors a l'any 2010, quan es feia referència als països de la Unió Europea, es comptabilitzaven únicament els nacionals dels Estats membres abans de les ampliacions de la UE dels anys 2004 i 2007. Així, els ciutadans europeus dels països incorporats amb posterioritat a aquelles dates es consideraven com a "immigrants econòmics". En l'informe d'enguany, s'ha considerat incloure en les dades referents a l'àmbit territorial de la UE entre 2010 i 2014, el conjunt de nacionals de tots els seus estats membres. Aquest fet explica en part l'increment de la població comunitària i per contra la disminució de la població de l'Europa de l'Est en les dades corresponents a aquests anys, així com la disminució de la "immigració econòmica".

L'informe estadístic de població estrangera a l'Alt Empordà compta amb un darrer capítol que pretén mostrar quin està essent l'impacte de la recessió econòmica sobre el col·lectiu de població estrangera, tenint en compte que el creixement de població estrangera produït durant els darrers anys a la comarca no es pot entendre sinó és estretament relacionat amb el cicle econòmic expansiu i les característiques de l'estructura productiva de l'Alt Empordà.

3. L'informe en un minut

1 de gener 2014. Resum de dades

Població total Alt Empordà	141.980
Població estrangera empadronada	39.090 (27,53 %)
% d'immigració econòmica	62,3 %
Nacionalitats residents a la comarca	119

Àrea geogràfica d'origen de la població estrangera

Nord d'Àfrica	30,09 %
Resta d'Àfrica	5,45 %
Amèrica del Nord	0,24 %
Amèrica Llatina	18,38 %
UE	37,70 %
Europa de l'Est	4,92 %
Resta d'Europa	0,78 %
Àsia	2,41 %
Oceania	0,03 %

Població estrangera segons sexe

Homes	52'6 %
Dones	47'4 %

Població estrangera segons edat

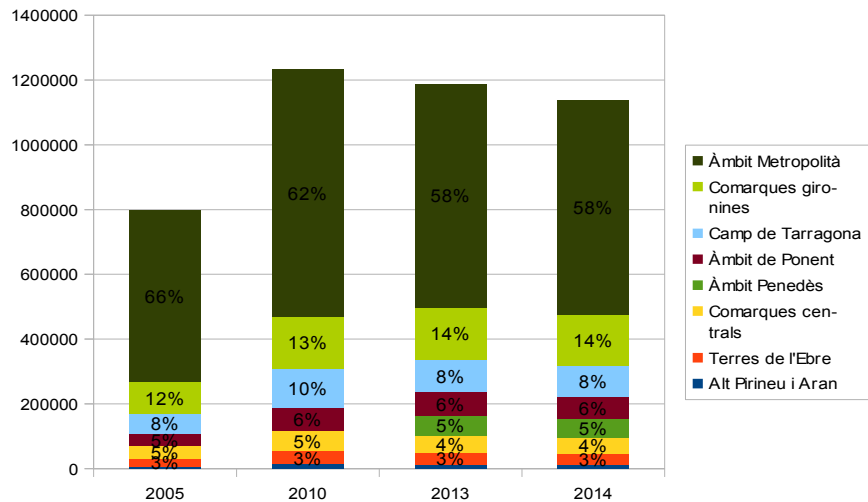
0-14 anys	16,7 %
15-29 anys	19,5 %
30-44 anys	32,1 %
45-59 anys	17 %
60-74 anys	10,6 %
> 75 anys	4 %

Font: Dades del padró municipal d'habitants a 1 de gener de 2014. Direcció General per a la Immigració

4. La població estrangera a Catalunya

A Catalunya hi havia empadronades l'1 de gener 1.138.775 persones de nacionalitat estrangera, xifra que situa la taxa de població estrangera en un 15,1% sobre el total de població. En termes absoluts el volum més gran de població d'origen immigrant que resideix a Catalunya es concentra a l'Àrea Metropolitana de Barcelona i a una distància significativa se situen la resta de demarcacions. Les dades de la població estrangera per àmbit de residència es mantenen estables respecte les de l'any anterior.

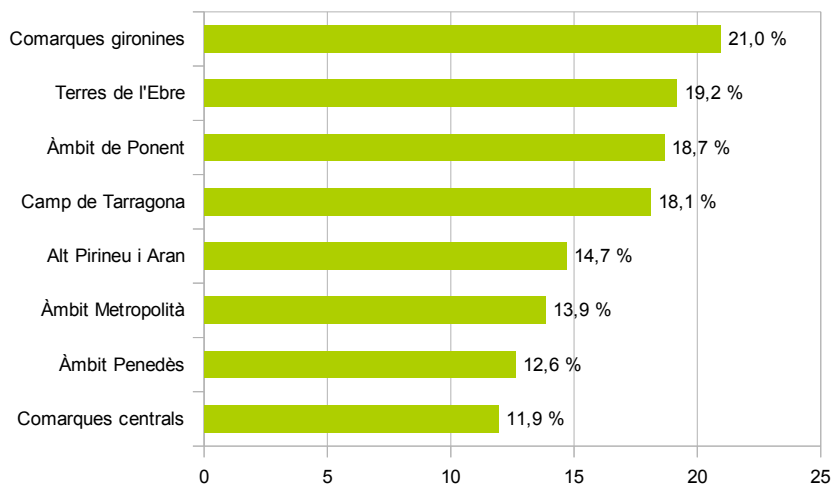
Gràfic 1. Evolució de la població estrangera resident a Catalunya per àmbit geogràfic de residència

Font: Dades del padró municipal d'habitants a 1 de gener de 2014. Direcció General per a la Immigració

Tanmateix si s'observen les dades relatives a les Comarques Gironines, aquest és l'àmbit territorial que té una taxa de població estrangera empadronada més elevada del país (21%), situant-se significativament per damunt de la taxa de població estrangera del país.

Gràfic 2. Percentatge de població estrangera per àmbit geogràfic de residència (2014)

Font: Dades del padró municipal d'habitants a 1 de gener de 2014. Direcció General per a la Immigració

5. La població estrangera a l'Alt Empordà

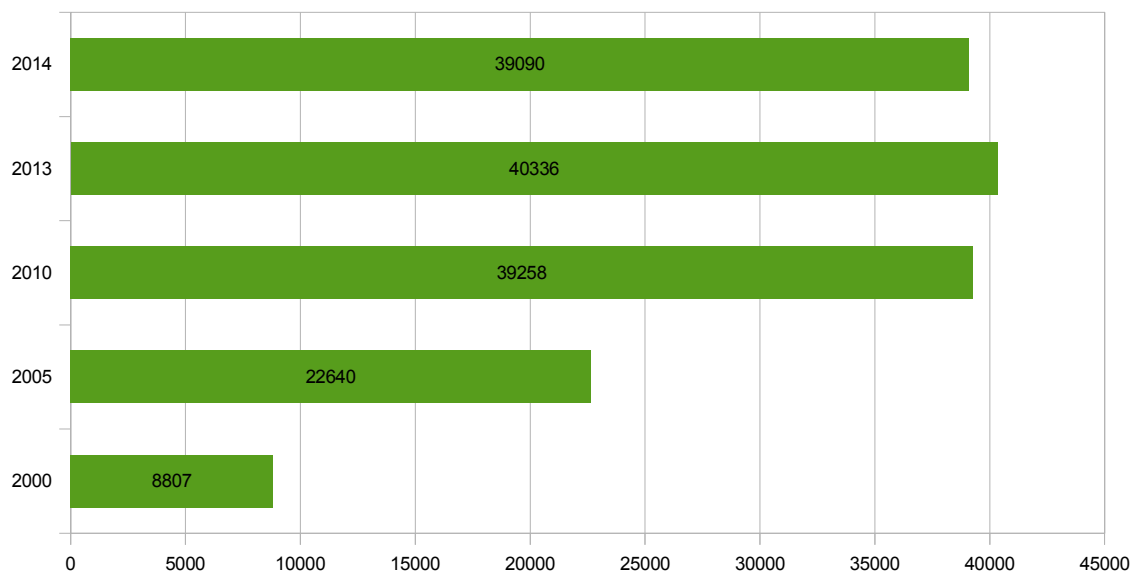
L'1 de gener de 2014 l'Alt Empordà tenia empadronades 141.980 persones, dada que mostra un cert estancament de la població a la comarca des de l'any 2010. Tanmateix durant la primera dècada del segle XXI la població de la comarca ha crescut un 40%, un percentatge significativament per damunt del creixement del conjunt de la població catalana, que s'ha situat al voltant del 20% en el mateix període.

Evolució de la població d'origen estranger

Pel que fa a la població estrangera empadronada a la comarca, l'any 2014 hi havia registrades 39.090 persones, corresponents a 120 nacionalitats diferents. Per primer any, les dades mostren un lleu descens de la població d'origen estranger en relació l'any anterior.

No obstant, el fet més destacat en relació l'evolució de la població estrangera és que des de l'any 2000 el col·lectiu ha crescut de forma molt significativa a l'Alt Empordà, passant de les 8.807 persones l'any 2000 a les gairebé 40.000 actuals.

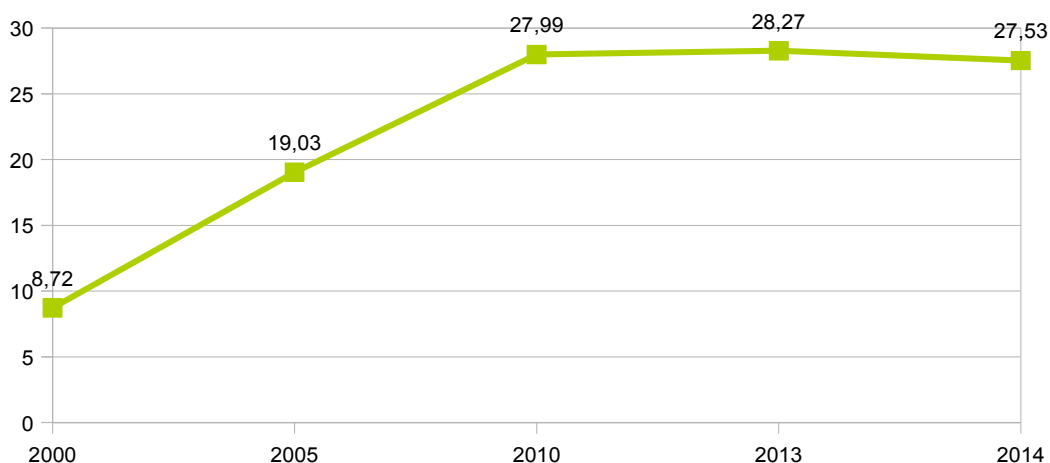
Gràfic 3. Evolució de la població estrangera empadronada a la comarca

Font: Dades del padró municipal d'habitants a 1 de gener de 2014. Direcció General per a la Immigració

En termes relatius la població d'origen estranger que resideix a l'Alt Empordà representa el 27,53 % del total de la població de la comarca, xifra que gairebé dobla el percentatge de població estrangera empadronada a Catalunya (15,1%). Les dades indiquen que el creixement de la població estrangera des de l'inici del segle XXI ha estat positiu fins l'any 2013, sent especialment significatiu durant el període 2000-2010, en que aquesta població va tenir un creixement interanual del 16% de mitjana. Tanmateix, des de l'any 2010, s'observa un cert estancament del creixement d'aquesta població i un lleu descens al llarg del darrer any.

Gràfic 4. Evolució del percentatge de població estrangera empadronada a la comarca

Font: Dades del padró municipal d'habitants a 1 de gener de 2014. Direcció General per a la Immigració

Les nacionalitats residents a la comarca

El col·lectiu de població estrangera més nombrós, tant a Catalunya com a la comarca de l'Alt Empordà, és el de nacionalitat marroquina. Això no obstant, el pes relatiu d'aquest grup és significativament més gran a la comarca, representant un 29,44% de la població immigrant. Per altra banda, també cal destacar el pes significatiu de la població provinent de països de la UE. A la comarca hi ha 3 nacionalitats de la UE que superen el 5% de població estrangera en relació al conjunt de població immigrada, mentre que en el conjunt de Catalunya tan sols la població romanesa es situa per sobre d'aquesta xifra. En relació a la nacionalitat de la població estrangera que resideix a la comarca, cal destacar que tot i que en els darrers deu anys la població llatinoamericana ha crescut significativament en comparació al conjunt del país, aquesta continua tenint un pes relatiu menor a l'Alt Empordà.

Taula 1. Principals nacionalitats a Catalunya i l'Alt Empordà (2014)

Catalunya				Alt Empordà			
Nacionalitat	Població	% respecte pob. estrang	% respecte pob. total	Nacionalitat	Població	% respecte pob. estrang	% respecte pob. total
Marroc	231.472	20,32	3,05	Marroc	11.511	29,44	8,10
Romania	102.518	9,00	1,35	França	4.982	12,74	3,50
Xina	51.014	4,50	0,67	Romania	2.667	6,82	1,87
Itàlia	50.715	4,50	0,67	Alemanya	2.036	5,20	1,43
Pakistan	46.295	4,10	0,61	Bolívia	1.746	4,46	1,22
Bolívia	44.381	3,90	0,58	Senegal	1.128	2,88	0,79
Equador	44.079	3,90	0,58	Regne Unit	1.059	2,70	0,74
França	34.643	3,04	0,45	Rússia	1.009	2,58	0,71
Colòmbia	33.715	3,00	0,44	Itàlia	1.010	2,53	0,69
Perú	25.581	2,24	0,33	Colòmbia	826	2,11	0,58

Font: Dades del padró municipal d'habitants a 1 de gener de 2014. Direcció General per a la Immigració
Els 15 col·lectius de població d'origen estranger més nombrosos a la comarca representen el 80% de la

població estrangera empadronada. Si s'observa la variació de població respecte l'any anterior per grup d'origen, es pot destacar que únicament ha tingut un creixement significatiu la població d'origen gambià i hondureny, malgrat que la població d'origen llatinoamericà ha retrocedit en el seu conjunt a la comarca de l'Alt Empordà respecte els anys anteriors. Pel que fa a la població que ha disminuït, cal destacar que han estat dos nacionalitats de la UE les que ho han fet en major mesura, alemanya i belga, així com la provinent de Bolívia i Equador, que també han continuat decreixent de forma significativa, com ja ho van fer en anys anteriors. En canvi, la població marroquina es manté estable.

Taula 2. Principals nacionalitats empadronades a l'Alt Empordà segons sexe

Nacionalitat	Població	Variació any anterior (1)	% dones	% homes
Marroc	11.511	100,0	44,8	55,2
França	4.982	97,2	46,6	53,4
Romania	2.667	96,2	53,8	46,2
Alemanya	2.036	92,5	48,8	51,2
Bolívia	1.746	91,7	54,7	45,3
Senegal	1.128	99,4	20,7	79,3
Regne Unit	1.059	95,6	51,7	48,3
Rússia	1.009	97,7	62,8	37,2
Itàlia	991	98,1	41,1	58,9
Hondures	826	106,8	67,3	32,7
Bèlgica	821	95,8	50,1	49,8
Colòmbia	808	84,7	53,1	46,9
Equador	688	86,8	47,4	52,6
Gàmbia	635	104,2	23	77
Argentina	600	90,4	50,3	49,7

Font: Dades del padró municipal d'habitants a 1 de gener de 2014. Direcció General per a la Immigració
(1)- Índex base 100 = 2013

Cal destacar el caràcter marcadament femení de la població originària dels països llatinoamericans i de l'est d'Europa que resideix a la comarca. Per contra, entre la població procedent de països africans i la resta del continent europeu, llevat de Romania, hi ha majoria d'homes.

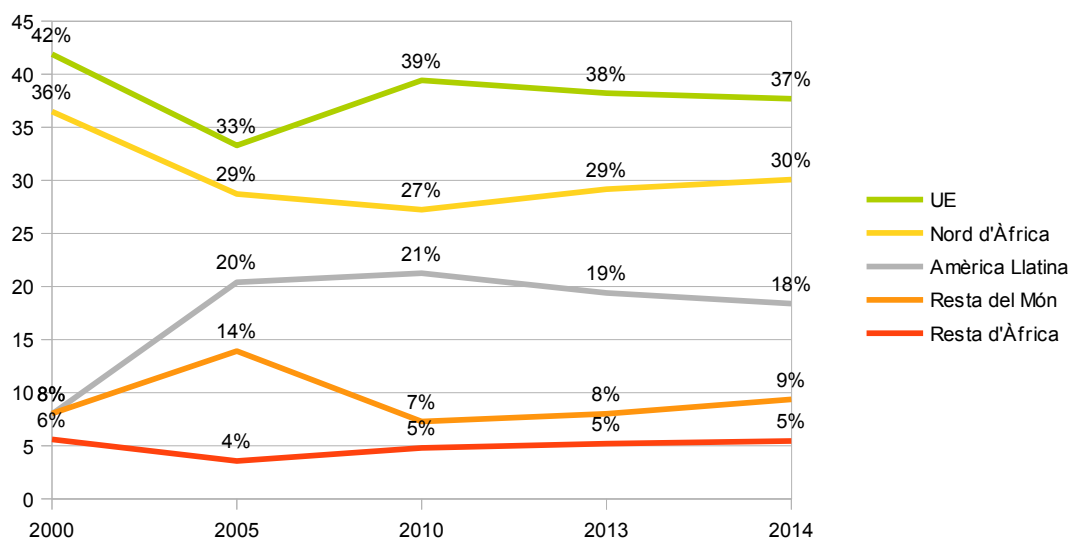
Evolució de la població estrangera per àrees geogràfiques d'origen

Si s'observen dades de les àrees geogràfiques d'origen de la població estrangera empadronada a la comarca es pot veure com el col·lectiu majoritari és el procedent d'estats de la UE (37%), si bé aquest ha perdut pes progressivament des de l'any 2000, a causa principalment de l'arribada de població procedent d'altres zones del Món. Entre 2005 i 2010 s'observa un petit augment d'aquest col·lectiu degut a la incorporació d'alguns països de l'est del continent a la UE.

En segon lloc, trobem la població originària del Nord d'Àfrica que, com mostren les dades, manté el mateix pes a la comarca, en termes relatius, entre la població estrangera empadronada des de l'any 2005.

També s'observa com la població provinent de l'Amèrica Llatina continua tenint un pes força significatiu a la comarca (del 18%). Tanmateix, les dades mostren com des de l'any 2010, s'ha iniciat un lleuger descens de població, possiblement provocat pel retorn cap als respectius països d'origen on les economies locals gaudeixen d'una situació de més creixement econòmic que la nostra. Amb tot, amb les dades analitzades no és possible identificar amb precisió els motius de la disminució de la població originària de l'Amèrica Llatina. L'evolució de les nacionalitats residents a la comarca també confirmen aquesta tendència, sent els originaris d'aquests països els que en conjunt disminueixen en major percentatge.

Gràfic 5. Evolució del percentatge de població estrangera empadronada a la comarca segons àrea geogràfica d'origen

Font: Dades del padró municipal d'habitants a 1 de gener de 2014. Direcció General per a la Immigració

Evolució de la immigració econòmica

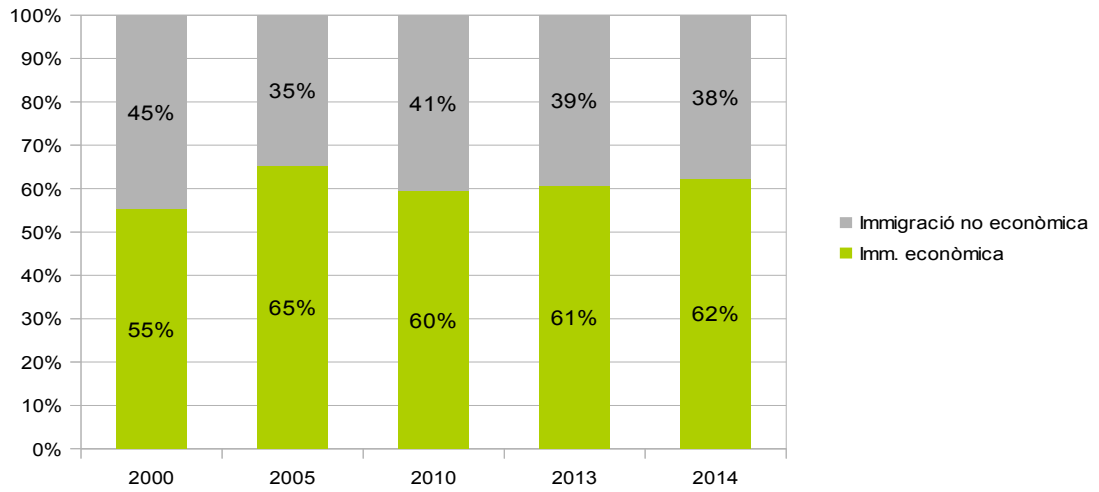
L'origen geogràfic aporta indicis sobre els motius del fet migratori. En aquest sentit s'apunta que la immigració té un caràcter econòmic quan com a motivació principal millorar les expectatives de les persones que decideixen deixar la seva comunitat per trobar millors oportunitats. D'acord amb això, en l'anàlisi de la decisió d'immigrar hi ha factors que són propis del lloc d'origen, factors d'expulsió (PUSH), i d'altres que són els que fan atractiu el lloc de destí (PULL)¹.

A la comarca de l'Alt Empordà la immigració econòmica² representa un 62% del total de població nouvinguda. El volum de població econòmica va créixer de forma progressiva durant els anys d'expansió econòmica. Tanmateix, com mostren les dades aquesta població ha disminuït lleugerament des de l'inici de la crisi econòmica l'any 2008.

¹ Catalina, Jordi. (2010). *Una aproximació econòmica a les dades de la immigració a Catalunya*. Revista catalana de dret públic, núm. 40, p. 175-202.

² Es comptabilitza com a immigració econòmica la procedent d'Àsia, Àfrica, Amèrica Llatina i Europa de l'Est.

Gràfic 6. Evolució dels percentatges d'immigració econòmica-no econòmica a l'Alt Empordà

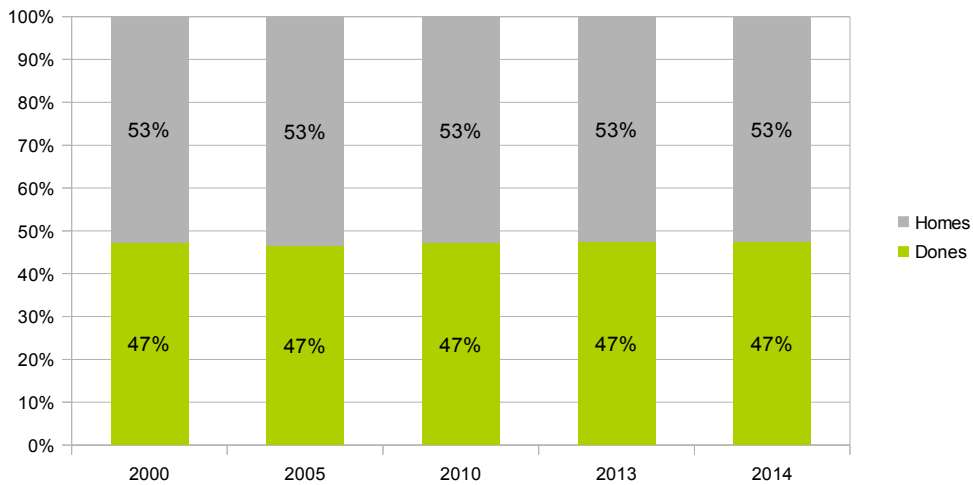

Font: Dades del padró municipal d'habitants a 1 de gener de 2014. Direcció General per a la Immigració

Evolució de la taxa d'immigració femenina

La taxa d'immigració femenina s'ha mantingut exactament igual des de l'any 2000 a la comarca. L'any 2014 el 47% de la població estrangera resident a l'Alt Empordà eren dones.

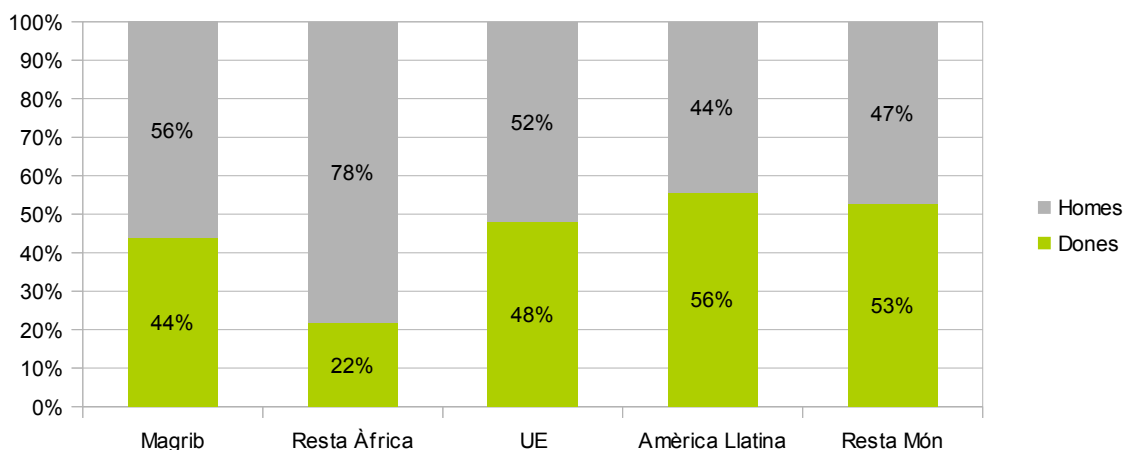
Gràfic 7. Evolució dels percentatges d'immigració femenina i masculina

Font: Dades del padró municipal d'habitants a 1 de gener de 2014. Direcció General per a la Immigració

Per àrees geogràfiques d'origen es pot observar que la taxa d'immigració femenina de la població procedent de l'Amèrica Llatina, Oceania, Àsia i resta d'Europa és major que la masculina. Aquesta tendència es manté respecte l'any anterior. Cal destacar la baixa taxa d'immigració femenina que tenen les persones procedents de l'Àfrica subsahariana (Resta d'Àfrica), que tant sols es situa en el 22%.

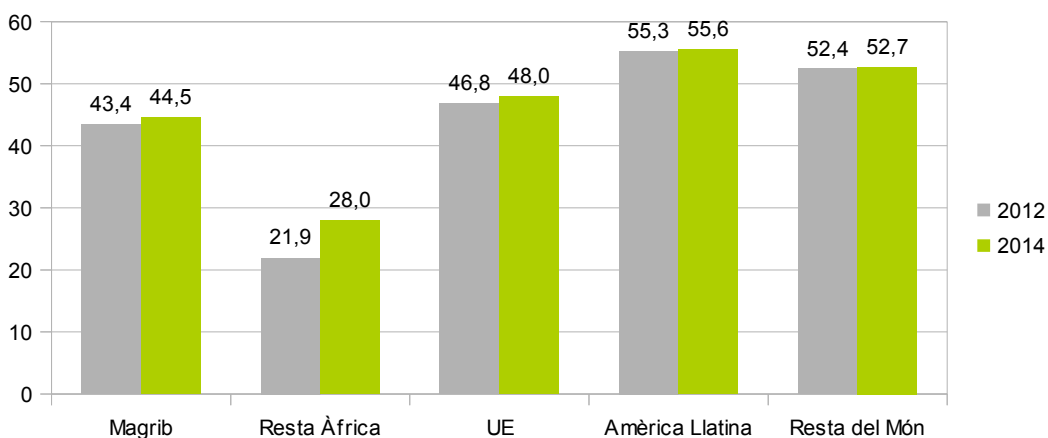
Gràfic 8. Taxa d'immigració femenina segons àrees geogràfiques d'origen (2014)

Font: Dades del padró municipal d'habitants a 1 de gener de 2014. Direcció General per a la Immigració

Pel que fa a l'evolució de la taxa d'immigració femenina segons les principals àrees geogràfiques d'origen de la població, respecte l'any 2012 s'observa que s'ha mantingut estable amb una lleugera tendència creixent en tots els orígens i un molt notable creixement de la taxa en la població origen subsahariana.

Gràfic 9. Evolució de la taxa d'immigració femenina segons àrea geogràfica d'origen

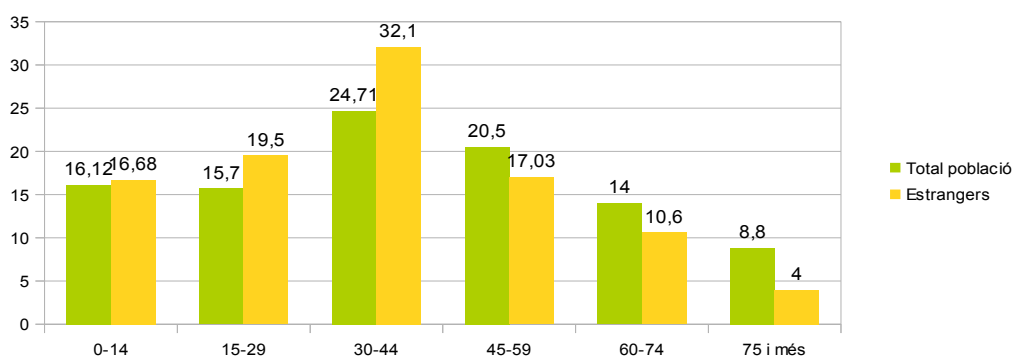

Font: Dades del padró municipal d'habitants a 1 de gener de 2014. Direcció General per a la Immigració

Distribució d'edats de la població d'origen estranger

Pel que fa a la distribució per edats de la població d'origen estranger, les dades del Padró d'habitants indiquen que el 51,6% de les persones que integren aquest col·lectiu tenen entre 15 i 44 anys. En aquest sentit, si es comparen les franges d'edat més joves amb la distribució per edats del conjunt de la població de la comarca, s'observa clarament que en termes relatius hi ha més població d'origen immigrant en aquestes franges d'edat que en edats més avançades. Com al conjunt de Catalunya, la població estrangera la conformen majoritàriament persones en edat de treballar, com succeeix en el model típic de la migració econòmica³. Per contra, la població total de la comarca està més envellida que la població d'origen estranger.

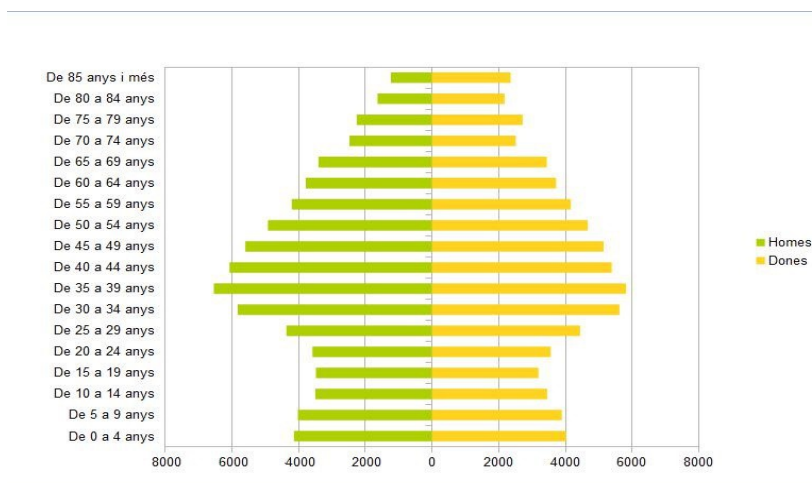
Gràfic 10. Distribució de la població de la comarca de l'Alt Empordà segons grups d'edat (% , 2014)

Font: Dades del padró municipal d'habitants a 1 de gener de 2014. Direcció General per a la Immigració

En els següents gràfics s'observen les piràmides d'edats de la població de la comarca segons la nacionalitat, la franja d'edat i el sexe.

Gràfic 13. Piràmide de la població de l'Alt Empordà

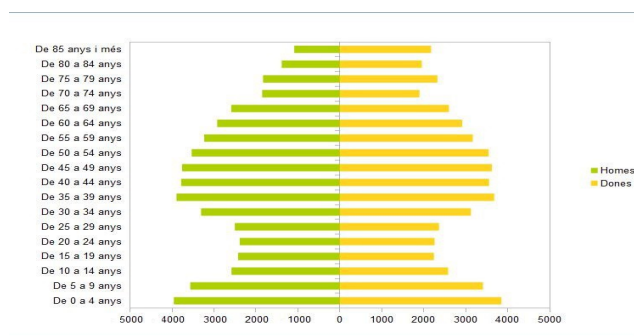

Font: XIFRA

3 Jordi, Catalina (2010). Una aproximació econòmica a les dades de la immigració a Catalunya. Revista catalana de dret públic, núm. 40, p. 175-202

En el cas de persones amb nacionalitat espanyola, queda pal·lès un predomini de la població en les edats més primàries, segurament pel fet que la població jove accedeix més fàcilment a la nacionalitat espanyola, malgrat que els seus pares siguin d'origen estranger. Destaca també l'alt percentatge de població amb nacionalitat espanyola en la franja d'edat adulta i més avançada.

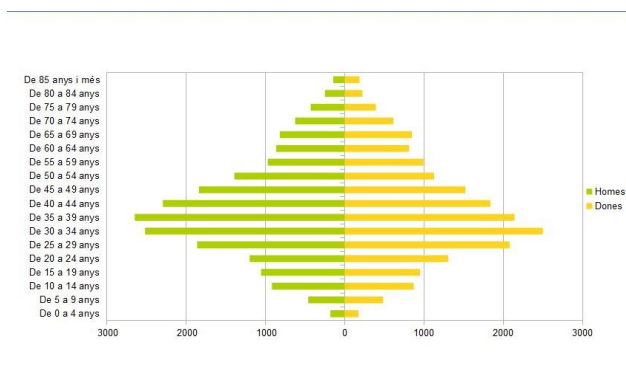
Gràfic 11. Piràmide de la població de l'Alt Empordà amb nacionalitat espanyola

Font: XIFRA

En el cas de la població amb nacionalitat estrangera, sobresurt la franja d'edat de 30 a 39 anys, fet que ens mostra un increment d'immigració d'aquesta població. També destaca el baix percentatge de persones amb nacionalitat estrangera en les franges d'edat més avançades.

Gràfic 12. Piràmide de la població de l'Alt Empordà amb nacionalitat estrangera

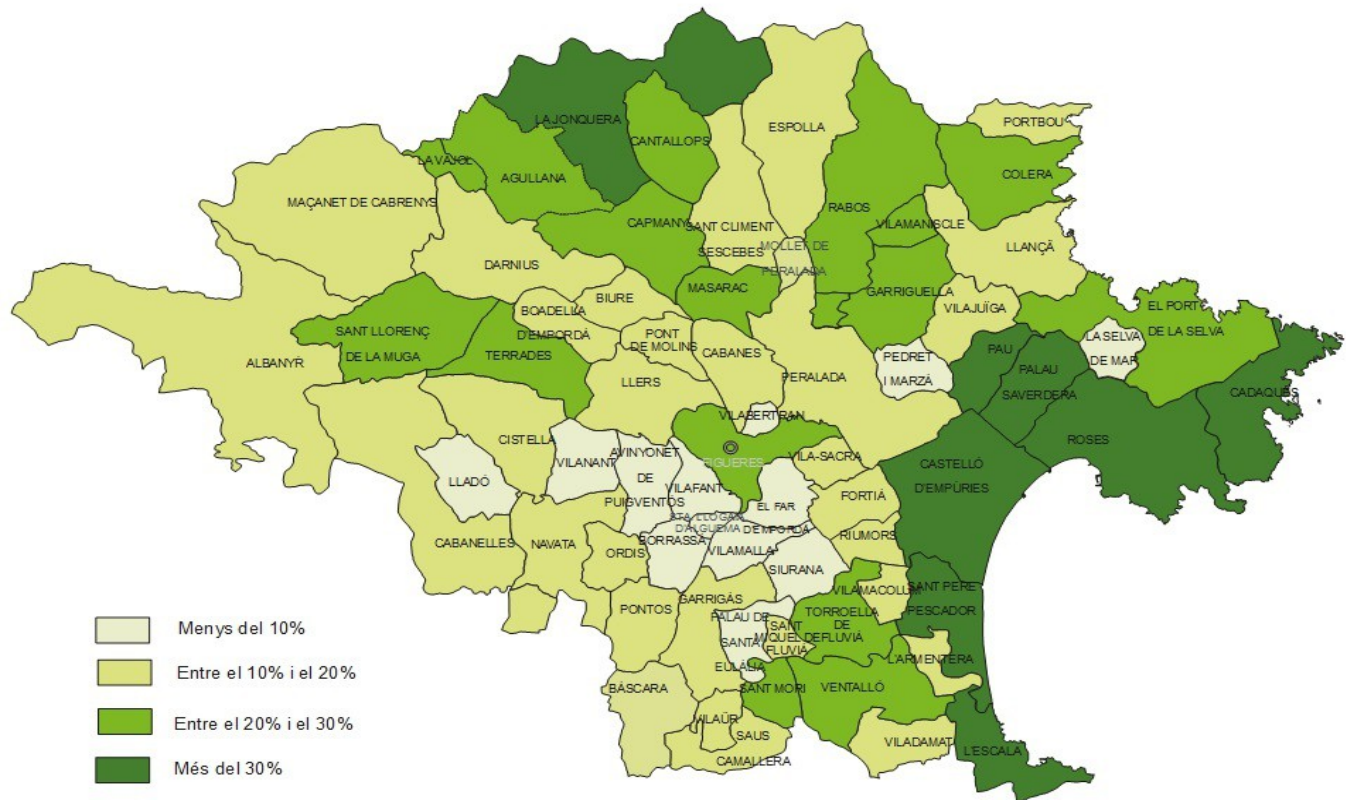
Font: XIFRA

La distribució en el territori de la població d'origen estranger

Pel que fa a la distribució en el territori de la població d'origen estranger, si bé la població estrangera es concentra en els municipis més grans, s'observa com els municipis mitjans i petits presenten percentatges iguals o superiors de població estrangera que els de municipis més grans. Es constata, doncs, que la immigració també és un fet remarcable en els municipis petits i mitjans. En aquest sentit s'ha de destacar que hi ha 10 municipis que superen el percentatge mitjà d'immigració de la comarca (27,53%), i que 37 municipis més estan per damunt de la mitjana catalana de població estrangera empadronada (15,1%).

Els municipis que concentren un major percentatge de població estrangera a la comarca de l'Alt Empordà són Castelló d'Empúries (46,48%), Sant Pere Pescador (39,24%), L'Escala (35,32%), la Jonquera (33,75%), Roses (33,13%), Palau-saverdera (31,36%), Cadaqués (30,64%) i Pau (30,51%).

Mapa 1. Percentatge de població estrangera segons municipi de residència (2014)

Font:: Dades del padró municipal d'habitants a 1 de gener de 2014. Direcció General per a la Immigració

6. L'impacte de la crisi sobre la població estrangera

Durant la primera dècada del segle XXI l'economia de la comarca de l'Alt Empordà ha experimentat un creixement global, coincidint amb el cicle econòmic expansiu de l'economia espanyola. Diferents magnituds macroeconòmiques constaten aquest fet, però si es pren com a referència la taxa de creixement real del PIB de la comarca, s'observa com aquesta s'ha mantingut durant el període per damunt de la del conjunt del país. Tanmateix, aquesta taxa també ens ofereix informació sobre la situació de crisi econòmica en què es troba l'economia catalana i espanyola des de l'any 2008 enregistrant una situació d'estancament, i en algun moment de recessió, des d'aleshores.

Les dades econòmiques més recents, proporcionades per l'Anuari econòmic de la comarca de Catalunya Caixa, mostren que el PIB de l'economia de l'Alt Empordà ha augmentat un 0,02% respecte l'any anterior (davant el -1'12% del 2012). Es tracta d'un augment molt suau, que es contraposa al descens del PIB al conjunt de Catalunya (-0'48%).

Gràfic 11. Evolució de la taxa de creixement real del PIB de l'Alt Empordà i Catalunya

Font: Anuari econòmic comarcal de Catalunya Caixa i IDESCAT

Durant la primera dècada del segle XXI, va tenir un pes rellevant el sector serveis i el de la construcció en l'estructura productiva de la comarca. Observant les dades de creixement del PIB real per sectors durant els anys de creixement econòmic es constata com el que més ho va fer va ser el de la construcció.

En aquest sentit, durant l'etapa d'expansió econòmica, es pot afirmar que va existir certa correlació entre el creixement dels sectors de la construcció i els serveis i el creixement de població estrangera empadronada a la comarca. El mercat de treball de l'Alt Empordà ha funcionat com a factor atraient de mà d'obra, que s'ha desplaçat cap a la comarca en busca d'oportunitats de treball.

Per contra, durant el període de la crisi 2007-2013, les dades⁴ mostren una forta contracció del sector de la construcció (-40,23%) i situen la reducció del VAB comarcal en el -5,79%, uns registres pitjors que la mitjana catalana (del -4,92%). Aquest fet coincideix, especialment a partir del 2013, amb l'estancament del creixement de la població estrangera empadronada a la comarca.

4 Pàg. 45. Anuari econòmic de la comarca de Catalunya Caixa

Durant la primera dècada del segle XXI, les dades de contractació enregistrada a la comarca indiquen el pes important de la població estrangera. Fins l'any 2010, del conjunt de contractes enregistrats, un 38,1% corresponien a població d'origen estranger, arribant l'any 2008, just abans de l'inici de la crisi econòmica, al 42,8%. Des d'aleshores, probablement com a conseqüència dels efectes de la crisi econòmica en la destrucció d'ocupació, aquest percentatge ha anat disminuint any rera any, arribant l'any 2013 a la xifra del 33,5%, un percentatge fins i tot inferior al de l'any 2006.

Taula 3. Evolució de la contractació enregistrada a l'Alt Empordà (2006-2013)

	2006	2008	2010	2012	2013
Contractació registrada total	47.214	36.369	31.484	31.823	33.811
Contractació reg. població estrangera	18.269	15.549	12.010	11.421	11.345
% contractació reg. població estrangera	38,7 %	42,8 %	38,1 %	35,9%	33,5%

Font: XIFRA

Tot i que les dades de contractació mostren com la població estrangera continua tenint una presència significativa en el mercat de treball de la comarca, les dades d'atur registrades indiquen l'impacte de la crisi sobre els sectors de producció en que majoritàriament estaven ocupats els col·lectius de població d'origen immigrant. En aquest sentit, des de l'inici de la crisi econòmica la proporció de població estrangera aturada ha crescut gairebé 7 punts percentuals, fins a situar-se en el 37,5% l'any 2013. Aquesta xifra se situa per damunt de la taxa de població estrangera que resideix a la comarca de l'Alt Empordà, que l'any 2013 era del 28,27%.

Taula 4. Evolució del nombre d'aturats a la comarca de l'Alt Empordà (2005-2013)

	2005	2008	2010	2012	2013
Aturats totals	3.757	5.546	9.966	10.709	10,684
Aturats estrangers	846	1.722	3.739	3.926	4.005
% estrangers respecte el total	22,5 %	31,0 %	37,5 %	36,7 %	37,5%
Taxa població estrangera Alt Empordà	19,03 %	26,41 %	27,99 %	28,08 %	28,27%

Font: XIFRA i Observatori del Treball del Departament d'Empresa i Ocupació

També és significativa la dada que l'atur registrat entre el 2007 i el 2013 va augmentar un 183,7% a la comarca, un increment força superior al català (augment del 148,55%).

7. Conclusions

La població estrangera empadronada a la comarca de l'Alt Empordà ha incrementat molt significativament des de principis del segle XXI. A finals de l'any 2000 el col·lectiu estranger representava aproximadament el 9'6% de la població de la comarca, mentre que a 1 de gener de 2014 el percentatge era del 27'53 %.

L'any 2009, per primera vegada des de l'any 1998, la població estrangera va disminuir en el conjunt de Catalunya. Aquesta tendència s'ha mantingut des d'aleshores concentrant-se, principalment, a l'Àmbit Metropolità de Barcelona i, de forma menys important, a les comarques de l'Ebre, Centrals, Camp de Tarragona i les de l'Alt Pirineu i Aran. En canvi, aquest **és el primer any que a les comarques de Ponent i de Girona la població d'origen estranger disminueix.**

L'Alt Empordà és una de les comarques de Catalunya on l'any 2010 la població estrangera va continuar creixent, encara que aquest augment va ser en comparació amb el d'anys anteriors molt poc significatiu. Fins l'any 2013, la població estrangera va seguir augmentant lleugerament respecte l'any anterior, i no és fins el 2014 que ha disminuït el seu nombre, per la qual cosa **la xifra de població estrangera empadronada a la comarca es situa en nombres molt similars als de l'any 2010.**

El creixement de la població estrangera no ha estat el mateix per al conjunt de col·lectius o nacionalitats. L'any 2000, els ciutadans de la Unió Europea representaven gairebé la meitat dels estrangers de la comarca -un 45%-; actualment aquest percentatge s'ha reduït a poc més del 37%. En termes generals podem afirmar que **la immigració econòmica ha anat guanyant pes i significació social a l'Alt Empordà.** No obstant això, com altres territoris de la costa catalana, és una comarca on la població comunitària resident té un pes demogràfic i social rellevant.

Pel que fa als altres col·lectius, la població d'origen del continent africà es manté estable, mentre que la població d'origen llatinoamericà segueix mostrant una tendència negativa en el seu conjunt.

Els ciutadans de **nacionalitat estrangera presenten una certa masculinització de la població** (53 homes per cada 47 dones). Val a dir que hi ha diferències importants segons la nacionalitat, essent sobretot el col·lectiu subsaharià i el nordafricà els més masculinitzats amb un 78% i 56% respectivament. Tanmateix, les dones són majoritàries entre la població de procedent de l'Amèrica Llatina, Oceania, Àsia i la resta d'Europa.

Les dades presentades mostren clarament una **major incidència de l'atur en persones d'origen immigrant** que en persones autòctones.

El **principal col·lectiu immigrant de l'Alt Empordà és el de nacionalitat marroquina**, que representa més del 29% de la població estrangera empadronada i es caracteritza per un creixement modest però sostingut al llarg del temps.